

Kommertspangad soovivad juba enne euro saabumist kehtestada limiidita otsekorralduslepingutele ülemine maksepiir. Seda põhjusel, et vähemasti mõni pankade euro saabumisega seotud riskide analüüs peab võimalikuks stsenaariumi, kus inimese kontolt võetakse otsekorralduslepinguga kroonides kokku lepitud summa kogemata maha hoopiski eurodes.

Rahaliselt on sellise eksimuse vahe pea 15,65-kordne. Ehk teisisõnu: kui näiteks presse on otsekorralduslepinguga tellitud 39 krooni (2,49 eurot) maksev naisteajakiri, on vähemasti teoreetiliselt võimalik, et väljaande eest kasseeritakse uue aasta saabudes hoopiski 39 eurot (610,22 krooni).

Ehkki oht on küll ennekõike teoreetiline, on muretsemiseks siiski põhjust, kui arvestada otsekorralduslepingute kogumahtu. Eesti Panga ametliku statistika järgi liigub kunagi sõlmitud kokkulepete põhjal inimeste pangakontodelt iga kuu otsekorraldustega umbes 2,6 miljardit krooni (166,2 miljonit eurot). Ühes kuus tuleb kommertsbankadel otsekorralduste põhjal täita ligi 1,5 miljonit makset, mille seas on kümneid tuhandeid elektri, sideteenuste ja autoliisingu, aga näiteks ka spordiklubide ja laste huvialaringide arveid.

Limiit peale

Seetõttu kavatseb näiteks SEB pank lähinädalail saata oma klientidele eurot puudutava teavituskirja, milles muu hulgas juhitakse tähelepanu just otsekorralduslepingutega seotud riskile. Panga kommunikatsioonijuht Silver Vohu ütles, et ei saa välistada ohtu, kus maksenõue esitatakse ekslikult Eesti kroonide asemel samale summale eurodes. „Me oleme otsekorralduse teenuse pakkujatel palunud maksenõuete esitamisel väga tähelepanelikud olla, kuid ei saa eksimist välistada,” lisas Vohu.

SEB on pank, kes räägib otsekorralduslepingutega seotud ohust kõige avameelsemalt. Isegi oma kodulehel juhitakse klientide tähelepanu sellele, et kõige suuremas ohus on inimesed, kelle otsekorraldused jäävad aasta lõpus rahapuudusel täitmata. Ühesõnaga ei pruugi arvutisüsteem aru saada, et detsembris kroonides õhku jäänud nõuet ei saa teostada eurodes üks ühele. „Arusaamatuste vältimiseks oleks hea, kui vajalik maksesumma oleks maksepäeval kontol olemas,” seisab probleemi vältimise lahendusena kirjas SEB kodulehel.

Swedbanki eurole ülemineku koordinaatori Hanno Hussari sõnul püüab pank limiidita otsekorralduslepingutega seotud riski maandada nii, et töötlusse saabuvaid otsekorraldussoove võrreldakse eelmiste kuude samade maksetega. Kui mõni ettevõtte soovib otsekorralduslepingu alusel panga kliendi kontolt kätte saada anomaalselt suurt summat, siis tema kinnitusel pank seda otsekorraldussoovi ei täida.

Kui aga mõne ettevõtte raamatupidamisprogramm peaks siiski EEK ja EUR-i sassi ajama, väidab Swedbank, et see makse nende pangast läbi ei läheks.

Ent kui tõesti mõni kaupmees või teenusepakkuja võtab euro saabudes otsekorralduslepinguga kliendi kontolt liiga suure summa, peaks tarbijakaitseameti esindaja Hanna Turetski-Toomiku sõnul sellest kohe panka informeerima.

Sampo panga operatsioonide direktori ja europrojekti juhi Arvo Juhkami sõnul on pank alati soovitanud klientidel kehtestada otsekorralduslepingutele limiidid, et vältida ootamatult suurte nõuete arveldamine.

Limiit võiks aga väiksemaid võimalikke hinnatõususid silmas pidades olla praegusest maksesummast pisut kõrgem.